

Program 077 - Vysokoškolské vzdelávanie a veda, sociálna podpora študentov vysokých škôl

(Príklad aplikácie aktuálnej metodiky pre programové rozpočtovanie na rok 2006)

Tento materiál obsahuje návrh zámerov a cieľov programu **077 - Vysokoškolské vzdelávanie a veda, sociálna podpora študentov vysokých škôl** na roky 2006 až 2008 spolu s komentárom. Bol vypracovaný ako príklad aplikácie manuálu „*Formulovanie zámerov, cieľov a merateľných ukazovateľov*“ k metodickému pokynu na usmernenie programového rozpočtovania.

Príklad pozostáva z dvoch hlavných častí. Prvou z nich je **komentár** obsahujúci základnú charakteristiku programu 077 a odôvodnenie jeho vnútornej štruktúry vrátane zámerov a cieľov. Druhá časť obsahuje **konkrétne znenia** zámerov, cieľov a merateľných ukazovateľov¹⁾ programu 077.

1. Komentár k programu 077 - Vysokoškolské vzdelávanie a veda, sociálna podpora študentov vysokých škôl

(1) Podľa kompetenčného zákona je Ministerstvo školstva SR (ďalej len „ministerstvo školstva“) ústredným orgánom štátnej správy aj pre vysoké školy. Podrobnejšie vymedzenie jeho úloh v tejto oblasti ustanovuje najmä zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách.

(2) Na zabezpečenie plnenia úloh v oblasti vysokého školstva financovaných zo štátneho rozpočtu je v rozpočtovej kapitole ministerstva vytvorený program **077 - Vysokoškolské vzdelávanie a veda, sociálna podpora študentov vysokých škôl** (ďalej len „program 077“).

(3) Program 077 zabezpečuje

- a) štandardné fungovanie vysokoškolského systému,
- b) jeho ďalší rozvoj a transformáciu v súlade s prijatými programovými dokumentami.

(4) Hlavným programovým dokumentom pre oblasť vysokého školstva, ktorý určuje smerovanie jeho rozvoja v strednodobej perspektíve, je programové vyhlásenie vlády z roku 2002. Jadrom programového vyhlásenia vlády v oblasti vysokého školstva je nasledovný text: ... *hlavným zámerom a strategickým cieľom (vlády) v tejto oblasti je vytvoriť podmienky pre efektívne fungovanie vysokoškolského systému tak, aby sa vysokoškolské vzdelávanie na garantovanej úrovni kvality zodpovedajúcej medzinárodným štandardom stalo v priebehu 5 – 6 rokov prístupné všetkým občanom, ktorí oň prejavia záujem a preukážu predpoklady na jeho úspešné absolvovanie. Vláda podporí rozvoj základného a aplikovaného výskumu na vysokých školách ako nevyhnutnej podmienky na poskytovanie kvalitného vysokoškolského vzdelávania a na zabezpečenie dlhodobu udržateľného rozvoja spoločnosti.*

(5) Program 077 pokrýva rozhodujúcu časť aktivít v oblasti vysokého školstva zabezpečovaných finančne zo štátneho rozpočtu. Mimo programu 077 sú zo štátneho rozpočtu financované len 3 rezortné vysoké školy (v rezorte Ministerstva vnútra SR, Ministerstva obrany SR a Ministerstva zdravotníctva SR) a časť výskumných aktivít všetkých vysokých škôl v rámci výskumných projektov financovaných prostredníctvom štátnych programov a Agentúry na podporu vedy a techniky.²⁾

(6) Vnútna štruktúra programu 077 zodpovedá uceleným oblastiam aktivít vo vysokom školstve. Program sa člení na nasledovných 5 podprogramov, ktorých názvy vyjadrujú obsah uvedených ucelených oblastí:

- a) Podprogram 077 01 - Poskytovanie vysokoškolského vzdelávania a zabezpečenie prevádzky vysokých škôl
- b) Podprogram 077 02 - Vysokoškolská veda a technika
- c) Podprogram 077 03 - Rozvoj a transformácia vysokého školstva
- d) Podprogram 077 04 - Usmerňovanie, koordinácia a podpora aktivít v oblasti vysokého školstva
- e) Podprogram 077 05 – Sociálna podpora študentov vysokých škôl

(7) Zámer programu vychádza z hlavného zámeru vlády v oblasti vysokého školstva uvedeného v programovom vyhlásení (pozri odsek 3 vyššie) a znie: *Efektívny vysokoškolský systém umožňujúci prístup ku kvalitnému vysokoškolskému vzdelávaniu všetkým občanom, ktorí oň prejavia záujem a preukážu potrebné schopnosti, a ktorý tvorí základ výskumno-vývojového potenciálu Slovenska.* Takto sformulovaný zámer obsahuje v zhustenej forme nasledovné charakteristické znaky vysokoškolského systému, ku ktorému majú smerovať aktivity v rámci programu, a ktorých naplnenie je možné konkrétne posudzovať:

- a) *efektívny vysokoškolský systém* – vysokoškolský systém s maximálnymi výsledkami vo vzťahu k disponibilným verejným prostriedkom,³⁾ teda vysokoškolský systém, v ktorom sa v maximálnej miere využijú verejné prostriedky poskytnuté na jeho fungovanie a rozvoj,

¹⁾) Niektoré hodnoty merateľných ukazovateľov za rok 2004 neboli v čase písania príkladu k dispozícii. Uvádzanie údajov merateľných ukazovateľov pre rok 2005 sa riadi nasledovnými pravidlami: a) ak je známa skutočná hodnota ukazovateľa pre rok 2005, uvedie sa „rok 2005 – skutočnosť: hodnota“ b) ak nie je známa skutočná, ale iba plánovaná hodnota ukazovateľa pre rok 2005, uvedie sa „rok 2005 – plán: hodnota“ c) ak nie je známa ani skutočná ani plánovaná hodnota ukazovateľa pre rok 2005, uvedie sa „rok 2005 – skutočnosť: “.

²⁾) Od 1.7.2005 Agentúry na podporu výskumu a vývoja.

³⁾) Uvedené vymedzenie významu slova „efektívny“ je prevzaté z § 2 ods. 2 písm. j) zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov

- b) *vysokoškolský systém umožňujúci prístup ku kvalitnému vysokoškolskému vzdelávaniu* – zdôrazňuje sa kvalita poskytovaného vysokoškolského vzdelávania. Napĺňanie tejto časti zámeru je podporené viacerými cieľmi programu; časť z nich je odvodená od medzinárodne dohodnutých indikátorov v oblasti vzdelávania používaných v OECD,
- c) *vysokoškolský systém umožňujúci prístup k vysokoškolskému vzdelávaniu všetkým občanom, ktorí oň prejavia záujem a potrebné schopnosti* – cieľom je vysokoškolský systém s dostatočnou kapacitou pre všetkých záujemcov, ktorí však musia v súlade so zákonom preukázať predpoklady pre absolvovanie štúdia. Umožnenie prístupu predpokladá okrem dostatočných kapacít na strane vysokých škôl aj odstránenie prekážok na strane uchádzačov. V rámci aktivít financovaných z programu 077 ide v prvom rade o odstránenie ekonomických prekážok prístupu na vysokú školu, teda o dostatočne dimenzovaný systém sociálnej podpory študentov.
- d) *vysokoškolský systém tvoriaci základ výskumno-vývojového potenciálu Slovenska* – tu sa zdôrazňuje orientácia na zvyšovanie kvality vysokoškolského výskumu a vývoja, a to jednak ako nevyhnutného predpokladu kvalitného vysokoškolského vzdelávania, ale aj jeho rozvinutie do takých rozmerov, aby sa vysoké školy stali základom výskumno-vývojového potenciálu Slovenska. Tento druhý aspekt vysokoškolskej vedy a techniky sa dostáva do zámeru programu 077 na základe neskorších dokumentov schválených vládou SR.⁴⁾

(8) Zámer programu 077 umožňuje (a aj si vyžaduje) formulovať základné ciele na úrovni programu. Na úrovni programu sú sformulované štyri strednodobé výsledkové ciele. U každého z nich sa okrem nosného merateľného ukazovateľa využívajú na dosiahnutie vyššej výpovednej hodnoty aj ďalšie merateľné ukazovatele.

- a) Cieľ 1 sa viaže na prístup k vysokoškolskému vzdelávaniu (časť zámeru programu uvedenú v odseku 7 písm. c)). Nosným merateľným ukazovateľom je jeden zo základných ukazovateľov uvádzaných v medzinárodných štatistikách charakterizujúci aká časť populácie 19-ročných nastupuje na denné štúdium na vysokej škole.
- b) Cieľ 2 sa viaže na kvalitu vysokoškolského vzdelávania vo vzťahu k schopnosti uplatniť sa na trhu práce (časť zámeru programu uvedenú v odseku 7 písm. b)). Nosným merateľným ukazovateľom je jeden z ukazovateľov používaných OECD v každoročne vydávanej základnej publikácii tejto organizácie o školstve – Education at a Glance – charakterizujúci podiel nezamestnaných absolventov vysokých škôl na celkovom počte nezamestnaných.
- c) Cieľ 3 sa viaže na výskumno-vývojový potenciál vysokých škôl (časť zámeru programu uvedenú v odseku 7 písm. d)). Nosným merateľným ukazovateľom je jeden zo štandardných ukazovateľov kvality a rozsahu výskumných činností – podiel vysokých škôl na získavaní finančných prostriedkov na výskum a vývoj súťažným spôsobom z domácich zdrojov. Vývoj tohto ukazovateľa bude naznačovať, či sa darí vysokým školám stávať sa postupne základom výskumno-vývojového potenciálu Slovenska.
- d) Cieľ 4 sa viaže na efektívnosť vysokoškolského systému (časť zámeru programu uvedenú v odseku 7 písm. a)). Použitý nosný merateľný ukazovateľ súvisí s ďalším z OECD indikátorov, a to s podielom súkromných zdrojov ⁵⁾ a verejných zdrojov vo vysokom školstve. Schopnosť získať do vysokého školstva súkromné zdroje pokladáme za jeden z aspektov efektívneho využitia verejných finančných prostriedkov investovaných do vysokého školstva.

(9) Ako je uvedené v odseku 6, členenie programu na podprogramy zodpovedá členeniu aktivít v rámci programu na ucelené oblasti. Pre každý z podprogramov je sformulovaný zámer, ktorý pokrýva časť zámeru celého programu. V ďalších častiach komentára uvedieme niekoľko stručných poznámok k jednotlivým podprogramom.

Komentár k podprogramu 077 01

(10) Podprogram 077 01 zahŕňa vzdelávacie aktivity vysokých škôl a ich prevádzku. Jeho zámer zodpovedá časti zámeru programu, je v ňom navyše aj zmienka o ďalšom vzdelávaní, ktoré podľa zákona patrí medzi hlavné úlohy vysokých škôl. Aj keď vysoké školy v súčasnosti nedostávajú zo štátneho rozpočtu adresne finančné prostriedky na uskutočňovanie ďalšieho vzdelávania, dostávajú ich na prevádzku objektov, v ktorých sa uskutočňuje aj ďalšie vzdelávanie. To je jeden dôvod, prečo je medzi cieľmi podprogramu 077 01 aj ďalšie vzdelávanie. Ďalším dôvodom je vecná podpora ministerstva školstva pre túto formu vzdelávania z hľadiska jej významu pre spoločnosť, ako aj z hľadiska získavania vlastných zdrojov vysokých škôl. Problematika ďalšieho vzdelávania (further education, lifelong learning) je v posledných rokoch v zahraničí v centre pozornosti, pretože jeho rozvoj je nevyhnutným predpokladom dosiahnutia potrebnej adaptability pracovnej sily s kľúčovým významom pre uspokojovanie požiadaviek meniaceho sa trhu práce. Pri zlepšovaní situácie na Slovensku ministerstvo školstva prikladá kľúčovú úlohu vysokým školám, čo zdôrazňuje aj zaradením cieľov 4 a 5.

(11) Podprogram 077 01 má 5 strednodobých výsledkových cieľov, ktoré majú aj konkrétne výstupy v jednotlivých rokoch. Ciele sa zameriavajú na jednotlivé aktivity v rámci programu, ktoré majú byť osobitne sledované. Cieľ 1 sleduje vývoj indikátora hovoriaceho o počte osôb s vysokoškolským vzdelaním, v ktorom Slovensko značne zaostáva za rozvinutými krajinami. Ďalším takýmto indikátorom je počet zahraničných študentov na slovenských vysokých školách, ktorý je obsahom cieľa 2. Ide o dôležitý indikátor atraktívnosti, a teda aj kvality vysokoškolského systému. Medzi základnými indikátormi ho používa aj OECD. Výučba zahraničných študentov síce môže vysokej škole prechodne spôsobiť zvýšené zaťaženie, ale táto skutočnosť je bohato vyvážená početnými prínosmi z ich prítomnosti. Cieľ 3 si všima vývoj problému dlhoročnej veľmi nízkej efektívnosti doktorandského štúdia (okolo 20 %) . Pre jej zvýšenie ministerstvo školstva už od roku 2002 zaviedlo viaceré ekonomických opatrení, pomocou merateľného ukazovateľa spojeného s týmto cieľom bude sledovať ich účinnosť. Navyše, podiel doktorandov na celkovom počte študentov vysokých škôl na Slovensku zaostáva za rozvinutými krajinami. Ciele 4 a 5 sa zameriavajú na šírku ponuky a kapacitu ďalšieho vzdelávania na vysokých školách. Odôvodnenie je v odseku 10.

⁴⁾ Lisabonská stratégia pre Slovensko

⁵⁾ Vo formulácii cieľa hovoríme o "vlastných zdrojoch vysokej školy" na rozdiel od zdrojov, ktoré vysoká škola dostane vo forme dotácií zo štátneho rozpočtu, ktoré považujeme za verejné zdroje.

Komentár k podprogramu 077 02

(12) Podprogram 077 02 zahŕňa jadro výskumných aktivít verejných vysokých škôl. Jeho zámer pokrýva časť zámeru programu 077 zachytávajúcu žiadaný cieľový stav verejných vysokých škôl ako výskumných inštitúcií tvoriacich základ výskumno-vývojového potenciálu Slovenska.

(13) Podprogram sa člení na 5 prvkov. Prvý prvok, 077 02 01, pokrýva aktivity spojené s prevádzkou a rozvojom infraštruktúry pre výskum a vývoj. Cieľom v rámci tohto prvku je sústrediť sa na skvalitnenie personálnej infraštruktúry, teda výskumných pracovníkov verejných vysokých škôl. Ako merateľný ukazovateľ sa využíva tzv. koeficient kvalifikačnej štruktúry (KKŠ) zavedený v metodike na rozpis dotácií zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám. Hodnota KKŠ odráža kvalifikovanosť z hľadiska titulov profesor, docent a vedeckých hodností DrSc a PhD resp. CSc.

(14) Zostávajúce štyri prvky zodpovedajú štyrom oblastiam výskumu, a to základnému výskumu, aplikovanému výskumu, výskumu v rámci bilaterálnej medzinárodnej spolupráce a aplikovanému výskumu so zameraním na problémy v školstve. Finančné prostriedky v rámci týchto prvkov sa rozdeľujú verejným vysokým školám grantovým spôsobom. Ciele v týchto prvkoch zodpovedajú snahe zintenzívniť výskum v každej z uvedených oblastí.

Komentár k podprogramu 077 03

(15) Podprogram 077 03 zahŕňa transformačné a rozvojové aktivity. V rokoch 2005 – 2008 je z tohto programu financované niekoľko väčších a stovky menších rozvojových projektov. Veľké projekty sú predmetom osobitných cieľov. Najväčším z financovaných projektov je projekt SOFIA, ktorého predmetom je zavedenie moderného finančného informačného systému na báze systému SAP. Menšie projekty sa zameriavajú v prvom rade na oblasť používania informačných technológií a potom na budovanie unikátnych pracovísk zameraných najmä na výchovu doktorandov. Z tohto podprogramu bude (čiastočne) financované aj rozšírenie kapacít vo vzdelávacej oblasti potrebné na splnenie programového vyhlásenia vlády.

Komentár k podprogramu 077 04

(16) Podprogram 077 04 je určený prevažne na financovanie aktivít realizovaných ministerstvom. Predmetom jeho cieľa je rozbehnutie komplexných akreditácií, čo bude v nasledujúcom období hlavná činnosť Akreditačnej komisie.

Komentár k podprogramu 077 05

(17) Posledným podprogramom je podprogram 077 05 venovaný aktivitám a financovaniu v oblasti sociálnej podpory študentov. Jeho zámer pokrýva jednu z kľúčových častí zámeru celého programu – rozšírenie prístupu k vysokoškolskému vzdelávaniu odstránením ekonomických prekážok na strane uchádzača.

(18) Podprogram sa člení na 3 prvky. Prvý zodpovedá sociálnym štipendiám a druhý študentským pôžičkám. Ich ciele vychádzajú z predpokladu, že NR SR schváli zákon o študentských pôžičkách zavádzajúci školné, ale aj podstatne posilnený systém sociálnej podpory.

(19) Tretí prvok pokrýva sociálne služby ako sú ubytovanie a stravovanie a aktivity na rozvoj osobnosti vysokoškolákov po stránke fyzickej (šport) a kultúrnej. Aj keď u uvedených dvoch oblastí ide o malý objem finančných prostriedkov, pokladáme za potrebné a užitočné zdôrazniť ich význam formulovaním samostatných cieľov.

Záverečný komentár

(20) Ministerstvo školstva SR bolo prvým ministerstvom, ktoré (v roku 2002) zostavovalo rozpočet svojej kapitoly v plnej programovej štruktúre, a program 077 (resp. jeho predchodcovia, programy 022 a 023) bol prvým programom, na ktorom sa pracovníci ministerstva učili používať programové rozpočtovanie. Nebola to náhoda: oblasť vysokého školstva bola na zavedenie programového rozpočtovania pripravená, pretože v roku 2002 mala vypracovanú a vládou schválenú koncepciu ďalšieho rozvoja a na začiatku roku 2002 bol v NR SR schválený aj základný reformný zákon o vysokých školách.

(21) Po štyroch rokoch práce s programovým rozpočtovaním v rezorte ministerstva školstva možno konštatovať, že napriek mnohým počiatočným komplikáciám a technickým ťažkostiam je programové rozpočtovanie v oblastiach, ktoré sú koncepčne pripravené, nástrojom sprehľadňujúcim a uľahčujúcim rozpočtovanie a spravovanie verejných financií.

2. Zámery a ciele programu 077 a jeho podprogramov a prvkov

Program 077 - Vysokoškolské vzdelávanie a veda, sociálna podpora študentov vysokých

škôl

Zámer: Efektívny vysokoškolský systém umožňujúci prístup ku kvalitnému vysokoškolskému vzdelávaniu všetkým občanom, ktorí oň prejavia záujem a preukážu potrebné schopnosti, a ktorý tvorí základ výskumno-vývojového potenciálu Slovenska.

Cieľ 1 (strednodobý výsledkový cieľ – prístup k vysokoškolskému vzdelávaniu): Zvyšovať v rokoch 2006 až 2008 medziročne podiel novoprijatých študentov – občanov SR na denné štúdium na generácii 19-ročných tak, aby v akademickom roku 2008/2009 dosiahol hodnotu najmenej 45 %.

Merateľný ukazovateľ (nosný): percento novoprijatých študentov – občanov SR na denné štúdium na celkovom počte 19-ročných.

rok 2003 – skutočnosť: 27,5 % (24 150; 15 057; 17,1 %; 39 207; 44,6)

rok 2004 – skutočnosť: 37,0 % (32 488; 15 718; 17,9 %; 48 206; 54,9)

rok 2005 – plán: 39 %

rok 2006 – plán: 41 %

rok 2007 – plán: 43 %

rok 2008 – plán: 45 %

Ďalšie merateľné ukazovatele:

- počet novoprijatých študentov – občanov SR na denné štúdium,
- počet novoprijatých študentov – občanov SR na externé štúdium,
- percento novoprijatých študentov – občanov SR na externé štúdium z kategórie 19-ročných,
- počet novoprijatých študentov – občanov SR spolu,
- percento celkového počtu novoprijatých študentov – občanov SR z kategórie 19-ročných

Cieľ 2 (strednodobý výsledkový cieľ – kvalita vysokoškolského vzdelávania): Znižovať v rokoch 2006 až 2008 nezamestnanosť absolventov⁶ vysokých škôl tak, aby do konca roku 2008 bol počet nezamestnaných absolventov vysokých škôl pod hranicou 0,5 % z počtu všetkých nezamestnaných.

Merateľný ukazovateľ (nosný): percento nezamestnaných absolventov vysokých škôl k 31.12. daného roku z celkového počtu nezamestnaných.

rok 2003 – skutočnosť: 0,89 % (4 038; 452 224; 9,9 %)

rok 2004 – skutočnosť: 0,68 % (2 588; 383 155; -)

rok 2005 – plán: 0,63 %

rok 2006 – plán: 0,58 %

rok 2007 – plán: 0,53 %

rok 2008 – plán: 0,48 %

Ďalšie merateľné ukazovatele:

- celkový počet nezamestnaných absolventov vysokých škôl k 31.12. daného roku,
- celkový počet nezamestnaných k 31.12. daného roku,
- percento nezamestnaných s vysokoškolským vzdelaním v kategórii 25 - 64 ročných.⁷⁾

Cieľ 3: (strednodobý výsledkový cieľ – kvalita vysokoškolského výskumu a vývoja): Zvyšovať v rokoch 2006 až 2008 podiel vysokých škôl na získavaní finančných prostriedkov na výskum a vývoj poskytovaných na základe súťaže zo štátneho rozpočtu (APVV a štátne programy) tak, aby do konca roku 2008 dosiahol najmenej 40 %.

Merateľný ukazovateľ: percento finančných prostriedkov na výskum a vývoj získaných vysokými školami na základe súťaže (z APVV⁸⁾ a zo štátnych programov).

rok 2003 – skutočnosť: 18,97 % (30 379 tis. Sk = 23,10 %; 84 167 tis. Sk = 18,00 %)

rok 2004 – skutočnosť: ¹⁶⁾

rok 2005 – plán: 25 %

rok 2006 – plán: 30 %

rok 2007 – plán: 35 %

rok 2008 – plán: 40 %

Ďalšie merateľné ukazovatele:

- celkový objem finančných prostriedkov získaných vysokými školami z APVV v danom roku (v tis. Sk),
- percentuálny podiel na celkových finančných prostriedkoch poskytnutých APVV,
- celkový objem finančných prostriedkov získaných vysokými školami zo štátnych programov v danom roku (v tis. Sk),
- percentuálny podiel na celkových finančných prostriedkoch poskytnutých zo štátnych programov.

⁶) Absolventom sa tu rozumie občan mladší ako 25 rokov veku, ktorý skončil sústavnú prípravu na povolanie v dennej forme štúdia pred menej ako dvomi rokmi a nezískal svoje prvé pravidelne platené zamestnanie.

⁷) Indikátor A10, Education at a Glance, OECD Indicators 2004

⁸) Agentúra pre podporu výskumu a vývoja, nástupca APVT.

Cieľ 4: (strednodobý výsledkový cieľ – efektívnosť systému): Zvyšovať v rokoch 2006 až 2008 podiel vlastných zdrojov verejných vysokých škôl na hlavnú činnosť⁹⁾ na ich celkových výnosoch z hlavnej činnosti tak, aby do konca roku 2008 dosiahol najmenej 20 %.¹⁰⁾

Merateľný ukazovateľ: percentuálny podiel vlastných zdrojov verejných vysokých škôl na hlavnú činnosť na ich celkových výnosoch z hlavnej činnosti v kalendárnom roku.

rok 2003 – skutočnosť: 11,4 % (91 417 tis. Sk; 1,1 %)
rok 2004 – skutočnosť: ¹¹⁾
rok 2005 – skutočnosť:
rok 2006 – plán:
rok 2007 – plán:
rok 2008 – plán: 20 %

Ďalšie merateľné ukazovatele:

- hospodársky výsledok verejných vysokých škôl v podnikateľskej činnosti (v tis. Sk)
- percentuálny podiel hospodárskeho výsledku v podnikateľskej činnosti na celkových výnosoch verejných vysokých škôl v danom kalendárnom roku.

Podprogram 077 01 - Poskytovanie vysokoškolského vzdelávania a zabezpečenie prevádzky vysokých škôl

Zámer: Efektívny vysokoškolský systém poskytujúci kvalitné vysokoškolské vzdelávanie a kvalitné ďalšie vzdelávanie.

Cieľ 1: (strednodobý výsledkový cieľ) Zvyšovať v rokoch 2006 až 2008 medziročne percentuálny podiel občanov s vysokoškolským vzdelaním v kategórii 25 – 34 ročných najmenej o 0,5 %, v roku 2008 dosiahnuť podiel najmenej 15 %.

Merateľný ukazovateľ (nosný): percentuálny podiel občanov s vysokoškolským vzdelaním v kategórii 25 – 34 ročných.¹²⁾

rok 2003 – skutočnosť: 12,0 % (96,8 tis.)
rok 2004 – skutočnosť: 12,9 % (109,7 tis.)
rok 2005 – plán: 13,5 %
rok 2006 – plán: 14,0 %
rok 2007 – plán: 14,5 %
rok 2008 – plán: 15,0 %¹³⁾

Ďalšie merateľné ukazovatele:

- počet občanov s vysokoškolským vzdelaním v kategórii 25 – 34 ročných

Cieľ 2: (strednodobý výsledkový cieľ): Dosiahnuť, aby v akademickom roku 2008/09 bol percentuálny podiel zahraničných študentov na verejných vysokých školách najmenej 1,5 % všetkých študentov.

Merateľný ukazovateľ (nosný): % podiel zahraničných študentov na celkovom počte študentov.¹⁴⁾

rok 2003/04 – skutočnosť: 1,05 % (1 499)
rok 2004/05 – skutočnosť: 1,0 % (1 563)
rok 2005/06 – plán: 1,0 %
rok 2006/07 – plán: 1,1 %
rok 2007/08 – plán: 1,3 %
rok 2008/09 – plán: 1,5 %¹⁵⁾

Ďalšie merateľné ukazovatele:

- počet zahraničných študentov

Cieľ 3 (strednodobý výsledkový cieľ): Dosiahnuť do roku 2008 najmenej 50 % úspešnosť dennej formy doktorandského štúdia.

Merateľný ukazovateľ: % úspešnosti denného doktorandského štúdia

rok 2003 – skutočnosť: 29,7 % (2 067; 205)
rok 2004 – skutočnosť: 33,6 % (2 295; 257)
rok 2005 – plán: 37 %
rok 2006 – plán: 41 %
rok 2007 – plán: 45 %
rok 2008 – plán: 50 %

Ďalšie merateľné ukazovatele:

- počet doktorandov v dennej forme štúdia k 1.1. kalendárneho roku
- počet doktorandov v dennej forme štúdia, ktorí úspešne obhájili dizertačnú prácu v priebehu kalendárneho roku

⁹⁾ bez sociálnej oblasti, vrátane hospodárskeho výsledku v podnikateľskej činnosti.

¹⁰⁾ Merateľný ukazovateľ je podobný, aj keď nie totožný, s indikátorom B3, Education at a Glance, OECD Indicators 2004

¹¹⁾ Bude doplnená po spracovaní výročných správ o hospodárení verejných vysokých škôl za rok 2004.

¹²⁾ Indikátor A3, Education at a Glance, OECD Indicators 2004

¹³⁾ Priemer krajín OECD v roku 2002 bol 19 %.

¹⁴⁾ Indikátor C3, Education at a Glance, OECD Indicators 2004

¹⁵⁾ Priemer krajín OECD v roku 2002 bol 5,7 %.

Cieľ 4: (výstupový cieľ): Rozširovať v rokoch 2006 až 2008 každoročne škálu možností ďalšieho vzdelávania, v roku 2006 zabezpečiť 200 kurzov v oblasti ďalšieho vzdelávania uskutočňovaných verejnými vysokými školami.

Merateľný ukazovateľ (nosný): počet (rôznych druhov) kurzov ďalšieho vzdelávania uskutočnených verejnými vysokými školami.

rok 2004 – skutočnosť: ¹⁶⁾

rok 2005 – skutočnosť:

rok 2006 – plán: 200

rok 2007 – plán:

rok 2008 – plán:

Ďalšie merateľné ukazovatele:

- počet kurzov oblastiach pôsobnosti verejnej vysokej školy,
- počet kurzov v ostatných oblastiach.

Cieľ 5: (výstupový cieľ): Rozširovať v rokoch 2006 až 2008 každoročne kapacitu ďalšieho vzdelávania poskytovaného verejnými vysokými školami, v roku 2006 zabezpečiť 50 000 osobohodín poskytnutých kurzov.

Merateľný ukazovateľ (nosný): počet osobohodín ďalšieho vzdelávania poskytnutých verejnými vysokými školami.

rok 2004 – skutočnosť: ¹⁶⁾

rok 2005 – skutočnosť:

rok 2006 – plán: 50 000 osobohodín

rok 2007 – plán:

rok 2008 – plán:

Ďalšie merateľné ukazovatele:

- počet účastníkov kurzov ďalšieho vzdelávania
- výnosy verejných vysokých škôl z ďalšieho vzdelávania
- náklady verejných vysokých škôl na kurzy ďalšieho vzdelávania

Podprogram 077 02 - Vysokoškolská veda a technika

Zámer: Vysokoškolský systém uskutočňujúci kvalitný výskum a vývoj tvoriaci základ výskumno-vývojového potenciálu Slovenska.

Cieľ 1: (strednodobý výsledkový cieľ): Zvyšovať v rokoch 2006 až 2008 podiel vysokých škôl na získavaní finančných prostriedkov na výskum a vývoj poskytovaných na základe súťaže zo zahraničných zdrojov tak, aby do konca roku 2008 dosiahol najmenej 35 % zo všetkých zdrojov získaných súťažným spôsobom zo zahraničia.

Merateľný ukazovateľ: percento finančných prostriedkov na výskum a vývoj získaných vysokými školami na základe súťaže zo zahraničia zo všetkých zdrojov na výskum a vývoj získaných slovenskými subjektami na základe súťaže zo zahraničia.

rok 2004 – skutočnosť: ¹⁶⁾

rok 2005 – skutočnosť:

rok 2006 – plán:

rok 2007 – plán:

rok 2008 – plán: 35,0 %

Ďalšie merateľné ukazovatele:

- celkový objem finančných prostriedkov na výskum a vývoj získaných vysokými školami na základe súťaže zo zahraničia (v tis. Sk).

Prvok 0770201 – Prevádzka a rozvoj infraštruktúry pre výskum a vývoj

Cieľ 1 (výstupový cieľ): Medziročné zvyšovanie kvalifikovanosti personálnej infraštruktúry pre výskum a vývoj na verejných vysokých školách v rokoch 2006 až 2008 s tým, že v roku 2006 dosiahne koeficient kvalifikačnej štruktúry hodnotu najmenej 1,4.

Merateľný ukazovateľ: koeficient kvalifikačnej štruktúry¹⁶⁾ výskumných pracovníkov s vysokoškolským vzdelaním.

rok 2004 – skutočnosť: ¹⁶⁾

rok 2005 – plán: 1,4

rok 2006 – plán:

rok 2007 – plán:

rok 2008 – plán:

Ďalšie merateľné ukazovatele:

- prepočítaný počet výskumných pracovníkov s vysokoškolským vzdelaním,
- prepočítaný počet výskumných pracovníkov s vysokoškolským vzdelaním plniacich prevažne technické úlohy,
- prepočítaný počet výskumných pracovníkov bez vysokoškolského vzdelania,

¹⁶⁾ Údaj bude k dispozícii do 30.6.2005.

Prvok 0770202 – Úlohy základného výskumu na vysokých školách iniciované riešiteľmi (grantová agentúra VEGA)

Cieľ 1 (krátkodobý výsledkový cieľ): Zvyšovať v rokoch 2006 až 2008 medziročne počet publikácií v medzinárodných karentovaných časopisoch, ktoré vznikli v rámci projektov VEGA; v roku 2006 dosiahnuť zvýšenie najmenej o 5 % oproti stavu z roku 2005.

Merateľný ukazovateľ: percento nárastu počtu publikácií v medzinárodných karentovaných časopisoch, ktoré vznikli v rámci projektov VEGA.

rok 2004 – skutočnosť: ¹⁶⁾

rok 2005 – skutočnosť:

rok 2006 – plán:

rok 2007 – plán:

rok 2008 – plán:

Ďalšie merateľné ukazovatele:

- počet nových SCI citácií vedeckých prác, ktoré vznikli v rámci riešenia projektov VEGA od roku 2003.

Prvok 0770203 – Aplikovaný výskum na vysokých školách pre potreby praxe

Cieľ 1 (výstupový cieľ): Posilňovať v rokoch 2006 až 2008 aplikovaný výskum na verejných vysokých školách a ich spoluprácu s praxou medziročným zvyšovaním počtu projektov aplikovaného výskumu; dosiahnuť v roku 2006 zvýšenie najmenej o 50 % stavu z roku 2003.

Merateľný ukazovateľ: Percentuálny nárast počtu projektov aplikovaného výskumu.

rok 2003 – skutočnosť (základná hodnota): 59 projektov (763,7 tis. Sk)

rok 2004 – skutočnosť: 22,0 % (79; 683,5 tis. Sk)

rok 2005 – skutočnosť: ¹⁶⁾

rok 2006 – plán: 50 %

rok 2007 – plán:

rok 2008 – plán:

Ďalšie merateľné ukazovatele:

- počet podporovaných projektov aplikovaného výskumu
- priemerný rozpočet na jeden projekt

Prvok 0770204 – Medzinárodná vedecká a vedecko-technická spolupráca vysokých škôl

Cieľ 1: (výstupový cieľ): Posilňovať v rokoch 2006 až 2008 zapojenie verejných vysokých škôl do medzinárodnej spolupráce medziročným zvyšovaním počtu výskumných projektov riešených v rámci tejto spolupráce; dosiahnuť v roku 2006 zvýšenie najmenej o 15 % stavu z roku 2003.

Merateľný ukazovateľ: Percentuálny nárast počtu projektov riešených v rámci medzinárodnej spolupráce.

rok 2003 – skutočnosť (základná hodnota): 181 projektov (113,4 tis. Sk)

rok 2004 – skutočnosť: 3,8 % (188; 133,0 tis. Sk)

rok 2005 – skutočnosť: ¹⁶⁾

rok 2006 – plán: 15 %

rok 2007 – plán:

rok 2008 – plán:

Ďalšie merateľné ukazovatele:

- počet podporovaných projektov v rámci bilaterálnej medzinárodnej spolupráce,
- priemerný rozpočet na jeden projekt

Prvok 0770205 – Úlohy výskumu na vysokých školách pre rozvoj školstva (grantová agentúra KEGA)

Cieľ 1 (výstupový cieľ): Posilňovať v rokoch 2006 až 2008 zapojenie verejných vysokých škôl do riešenia výskumných problémov s aplikačným výstupom do rezortu školstva; dosiahnuť v roku 2006 zvýšenie projektov s aplikačným výstupom do rezortu školstva najmenej o 15 % stavu z roku 2003.

Merateľný ukazovateľ: Percentuálny nárast počtu projektov s aplikačným výstupom do rezortu školstva.

rok 2003 – skutočnosť (základná hodnota): 193 projektov (108,7 tis. Sk)

rok 2004 – skutočnosť: 253 % (122,5 tis. Sk)

rok 2005 – skutočnosť: ¹⁶⁾

rok 2006 – plán: 15 %

rok 2007 – plán:

rok 2008 – plán:

Ďalšie merateľné ukazovatele:

- počet podporovaných projektov s výstupom do rezortu školstva
- priemerný rozpočet na jeden projekt

Podprogram 077 03 - Rozvoj vysokého školstva

Zámer: Reformovaný vysokoškolský systém poskytujúci vzdelávanie medzinárodnej kvality s dostatočnou kapacitou na pokrytie záujmu o vysokoškolské štúdium.

Cieľ 1 (strednodobý výsledkový cieľ): Medziročným zvyšovaním počtu disponibilných miest na vysokých školách v rokoch 2006 až 2008 v tých študijných odboroch, na ktoré v predchádzajúcom roku záujem prevyšoval existujúcu kapacitu, dosiahnuť do akademického roku 2008/2009 zmenšenie rozdielu medzi dopytom a ponukou vo vysokoškolskom vzdelávaní na hodnotu najviac 10 %.

Merateľný ukazovateľ: Percentuálny rozdiel medzi dopytom a ponukou vo vysokoškolskom vzdelávaní.

rok 2004 – skutočnosť: ¹⁶⁾

rok 2005 – skutočnosť:

rok 2006 – plán:

rok 2007 – plán:

rok 2008 – plán:

Ďalšie merateľné ukazovatele:

- počet disponibilných miest na vysokých školách v tých študijných odboroch, na ktoré v predchádzajúcom roku záujem prevyšoval disponibilnú kapacitu najmenej o 50 %.

Cieľ 2 (výstupový cieľ): Podporiť efektívne finančné riadenie verejných vysokých škôl implementáciou moderného centrálného finančného informačného systému do konca roku 2007 v rámci projektu SOFIA; v roku 2006 zapojiť do finančného informačného systému osem verejných vysokých škôl.

Merateľný ukazovateľ: Počet verejných vysokých škôl pripojených na finančný informačný systém v rámci projektu SOFIA.

rok 2005 – skutočnosť: 2 (1400; 73 000 tis. Sk)

rok 2006 – plán: 8

rok 2007 – plán: 10

Ďalšie merateľné ukazovatele:

- celkový počet oprávnených používateľov finančného informačného systému,
- náklady na realizáciu projektu.

Cieľ 3 (výstupový cieľ): Implementáciou komunikačného prostredia VRVS - Virtual Room Videoconference System založeného na inteligentných digitálnych technológiách novej generácie s využitím vysokorýchlostnej akademickej dátovej siete SANET vytvoriť v roku 2006 účinný systém podpory spolupráce verejných vysokých škôl.

Merateľný ukazovateľ: logická hodnota (áno/nie).

Ďalšie merateľné ukazovatele:

- počet verejných vysokých škôl využívajúcich prostredia VRVS,
- objem nákladov na realizáciu projektu.

Cieľ 4 (výstupový cieľ): Rozšíriť do roku 2008 kapacitu unikátnych pracovísk pre potreby doktorandského štúdia najmenej o 50 % oproti roku 2004, v každom z rokov 2005 až 2008 dosiahnuť rozšírenie aspoň o 10 %.

Merateľný ukazovateľ: percento nárastu kapacity unikátnych pracovísk pre potreby doktorandského štúdia.

rok 2004 – skutočnosť: ¹⁶⁾

rok 2005 – skutočnosť:

rok 2006 – plán:

rok 2007 – plán:

rok 2008 – plán: 50 %

Ďalšie merateľné ukazovatele:

- počet podporených unikátnych pracovísk,
- počet doktorandov využívajúcich zariadenia unikátnych pracovísk.

Podprogram 077 04 - Usmerňovanie, koordinácia a podpora aktivít v oblasti vysokého školstva

Zámer: Kvalitné a efektívne usmerňovanie, koordinácia hodnotenie a podpora aktivít v oblasti vysokého školstva na úrovni ministerstva školstva.

Cieľ 1 (výstupový cieľ): V roku 2006 uskutočniť komplexnú akreditáciu najmenej 5 verejných vysokých škôl.

Merateľný ukazovateľ: počet verejných vysokých škôl, na ktorých bola v danom kalendárnom roku vykonaná komplexná akreditácia.

rok 2004 – skutočnosť: 0

rok 2005 – plán: 2

rok 2006 – plán: 5

rok 2007 – plán: 5

rok 2008 – plán: 5

Ďalšie merateľné ukazovatele:

- počet vysokých škôl navrhnutých po skončení komplexnej akreditácie na zaradenie do kategórie výskumných univerzít.

Podprogram 077 05 – Sociálna podpora študentov vysokých škôl

Zámer: Efektívny systém sociálnej podpory a sociálnych služieb odstraňujúci ekonomické prekážky prístupu k vysokoškolskému vzdelávaniu a podporujúci fyzický a kultúrny rozvoj študentov.

Prvok 077 05 01 - Sociálne štipendiá

Cieľ 1 (výstupový cieľ): Zaviesť v roku 2006 nový systém sociálnych štipendií.

Merateľný ukazovateľ: logická hodnota (áno/nie).

Ďalšie merateľné ukazovatele:

- počet študentov poberajúcich v roku 2006 sociálne štipendium,
- objem finančných prostriedkov vyplatených v roku 2006 na sociálne štipendiá.

Cieľ 2 (výstupový cieľ): Vypracovanie štúdie o sociálnom postavení študentov vysokých škôl v roku 2006.

Merateľný ukazovateľ: logická hodnota (áno/nie).

Ďalšie merateľné ukazovatele:

- priemerné náklady študenta na vysokoškolské štúdium v mieste trvalého bydliska,
- priemerné náklady študenta na vysokoškolské štúdium mimo miesta trvalého bydliska.

Prvok 077 05 02 - Študentské pôžičky

Cieľ 1 (výstupový cieľ): Zaviesť v roku 2006 nový systém študentských pôžičiek.

Merateľný ukazovateľ: logická hodnota (áno/nie).

Ďalšie merateľné ukazovatele:

- počet študentov, ktorí v akademickom roku 2006/2007 požiadali o študentskú pôžičku.
- objem finančných prostriedkov vyplatených v roku 2006 na študentské pôžičky v novom systéme.

Prvok 077 05 03 - Podpora stravovania, ubytovania, športových a kultúrnych aktivít študentov a pastoračných centier

Cieľ 1: (výstupový cieľ): Napomáhať v rokoch 2006 až 2008 k zvyšovaniu prístupnosti vysokoškolského vzdelávania medziročným zvyšovaním počtu lôžok pre študentov zabezpečovaných vysokými školami; v roku 2006 zvýšiť oproti roku 2004 počet lôžok najmenej o 1000.

Merateľný ukazovateľ: zvýšenie počtu lôžok pre študentov zabezpečovaných vysokými školami.

rok 2003 – skutočnosť (základná hodnota): 48 126 lôžok (44 992; 3 134; 80 %)

rok 2004 – skutočnosť: ¹⁶⁾

rok 2005 – skutočnosť:

rok 2006 – plán: 1 000

rok 2007 – plán:

rok 2008 – plán:

Ďalšie merateľné ukazovatele:

- počet miest zabezpečených vysokými školami na ubytovanie študentov vo vlastných študentských domovoch,
- počet miest zabezpečených vysokými školami na ubytovanie študentov v zmluvných zariadeniach
- Percento študentov, ktorí získali ubytovanie, z celkového počtu žiadateľov

Cieľ 2 (krátkodobý výsledkový cieľ): V rokoch 2006 až 2008 rozvíjať fyzickú zdatnosť študentov každoročným zvyšovaním počtu vysokoškolských študentov pravidelne sa zapájajúcich do telovýchovných aktivít zorganizovaných vysokoškolskými telovýchovnými jednotami a športovými klubmi; v roku 2006 zvýšiť počet takto pravidelne ¹⁷⁾ športujúcich študentov najmenej o 2 % počtu z roku 2005.

Merateľný ukazovateľ: Percento nárastu počtu študentov oproti roku 2004, ktorí sa pravidelne zapájali do telovýchovných aktivít zorganizovaných vysokoškolskými telovýchovnými jednotami a športovými klubmi.

rok 2004 – skutočnosť (základná hodnota) : 10 000 študentov ¹⁸⁾

rok 2005 – skutočnosť:

rok 2006 – plán: 2 %

rok 2007 – plán:

rok 2008 – plán:

Ďalšie merateľné ukazovatele:

¹⁷⁾) Študent sa pokladá za pravidelne športujúceho, ak sa aspoň raz týždenne zúčastňuje telovýchovnej aktivity.

¹⁸⁾) Odhad, hodnota bude upresnená podľa výročných správ o činnosti verejných vysokých škôl za rok 2005.

- počet športových oddielov v rámci vysokoškolských telovýchovných jednot a športových klubov zapojených do pravidelných súťaží,
- priemerný počet hodín v týždni, ktoré vysokoškolské telovýchovné jednoty a športové kluby zabezpečili vysokoškolským študentom na športoviskách.

Cieľ 3 (Výstupový cieľ): Rozvíjať osobnosť vysokoškolských študentov a medzinárodnú kultúrnu výmenu každoročnou podporou najmenej 5 akademických kultúrnych podujatí na Slovensku alebo formou podpory účasti akademických umeleckých súborov na umeleckých podujatiach v zahraničí v rokoch 2006 až 2008.

Merateľný ukazovateľ: počet podporených akademických kultúrnych podujatí na Slovensku alebo účasti akademických umeleckých súborov na umeleckých podujatiach v zahraničí.

rok 2003 – skutočnosť: 6 (2; 4)

rok 2004 – skutočnosť: 5 (1; 4)

rok 2005 – plán: 5

rok 2006 – plán: 5

rok 2007 – plán: 5

rok 2008 – plán: 5

Ďalšie merateľné ukazovatele:

- počet podporených akademických kultúrnych podujatí na Slovensku,
- počet účasti akademických umeleckých súborov na umeleckých podujatiach v zahraničí.